

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

Розрахунково-графічна робота
з дисципліни «Введення до операційних систем»

Виконав студент III курсу

групи: КВ-11

ПІБ: Терентьєв Іван Дмитрович

Перевірив: _____

Київ 2024

Питання за варіантом №23

<i>Питання №1: у вигляді якої програмної структури оформлюються системні виклики вводу-виводу. ....</i>	<i>3</i>
<i>Питання №2: які переваги та недоліки способу простого перерахування номерів кластерів, що зайняті файлом. ....</i>	<i>4</i>
<i>Питання №3: які проблеми вводу-виводу вирішуються використанням багаторівневих драйверів. ....</i>	<i>5</i>
<i>Питання №4: які переваги та недоліки методу розміщення файлу у вигляді зв'язного списку кластерів. ....</i>	<i>7</i>

Питання №1: у вигляді якої програмної структури оформлюються системні виклики вводу-виводу.

Системні виклики введення-виведення зазвичай оформлюються як синхронні процедури, оскільки ці операції займають багато часу, і користувачькому процесу або потоку все одно доведеться чекати результатів для продовження роботи.

Щоб забезпечити ефективне управління операціями введення-виведення, операційні системи використовують різні структури даних:

- Файлові дескриптори: числові ідентифікатори використовуються для позначення відкритих файлів і пристроїв. Вони дозволяють програмам взаємодіяти з конкретними файлами або пристроями за допомогою системних викликів.
- Буфери введення-виведення: для оптимізації продуктивності використовуються буфери, які зберігають тимчасові дані під час читання або запису.

Питання №2: які переваги та недоліки способу простого перерахування номерів кластерів, що зайняті файлом.

Спосіб простого перерахування номерів кластерів, що зайняті файлом, має свої переваги та недоліки, розглянемо їх.

Переваги:

1. **Простота реалізації:** перерахування кластерів безпосередньо дозволяє легко реалізувати алгоритм для зберігання даних про цей файл.
2. **Швидкий доступ:** оскільки всі кластери файлу перераховані безпосередньо, доступ до даних може бути відносно швидким, якщо не потрібно часто переміщатися між ними.
3. **Пряма адресація:** такий спосіб дозволяє прямий доступ до кожного кластеру файлу, що може спростити деякі операції, такі як читання або запис конкретних частин файлу.

Недоліки:

1. **Великий обсяг метаданих:** збереження переліку всіх кластерів, зайнятих файлом, може вимагати багато простору, особливо для великих файлів. Це призводить до значного збільшення розміру метаданих.
2. **Фрагментація:** якщо файл сильно фрагментований, то кластери, що його складають багато, і вони розташовані не послідовно, пошук і читання файлу може бути повільнішим, оскільки система постійно буде перемикатися між різними частинами диска.
3. **Обмежена масштабованість:** для дуже великих файлів або файлових систем з великою кількістю файлів підтримка переліку кластерів стає все більш обтяжливою і може призвести до погіршення продуктивності.
4. **Складність управління:** управління списком кластерів для кожного файлу може стати складним завданням, особливо якщо файл часто змінюється, додаються нові дані та/або видаляються старі.

Висновок: спосіб простого перерахування номерів кластерів підходить для невеликих і не сильно фрагментованих файлових систем. Для великих і складних систем варто розглянути альтернативні методи.

Питання №3: які проблеми вводу-виводу вирішуються використанням багаторівневих драйверів.

Використання багаторівневих драйверів дозволяє вирішувати кілька проблем введення-виведення, підвищуючи ефективність та надійність системи, розглянемо основні проблеми, що вирішуються таким підходом.

1. Апаратна абстракція:

- **Проблема:** без багаторівневих драйверів кожен додаток або система повинні працювати безпосередньо з конкретним апаратним забезпеченням, що ускладнює розробку і підтримку.
- **Вирішення:** багаторівневі драйвери забезпечують абстракцію апаратного забезпечення, що дозволяє програмному забезпеченню взаємодіяти з уніфікованим інтерфейсом, не турбуючись про деталі конкретного пристрою.

2. Портативність:

- **Проблема:** різні апаратні платформи вимагають різних драйверів, що ускладнює перенесення програмного забезпечення між системами.
- **Вирішення:** завдяки багаторівневим драйверам можна створити загальний інтерфейс, що спрощує перенесення програмного забезпечення на різні апаратні платформи.

3. Розширюваність:

- **Проблема:** Додавання нового апаратного забезпечення часто потребує змін в існуючих драйверах або додатках.
- **Вирішення:** Багаторівневі драйвери забезпечують модульність, дозволяючи додавати нові драйвери без зміни основної логіки системи або додатків.

4. Підтримка різноманітних пристроїв:

- **Проблема:** Управління різними типами пристроїв вимагає різних підходів і може бути складним.
- **Вирішення:** Багаторівневі драйвери можуть надавати спеціалізовані шари для різних типів пристроїв, спрощуючи їх підтримку і управління.

5. Підвищення надійності та стійкості:

- **Проблема:** Помилки в драйверах можуть призвести до збоїв системи або пошкодження даних.
- **Вирішення:** Розділення функціональності на різні рівні дозволяє локалізувати і легше усувати помилки, не впливаючи на всю систему.

6. Оптимізація продуктивності:

- **Проблема:** Помилки в драйверах можуть призвести до збоїв системи або пошкодження даних.
- **Вирішення:** Розділення функціональності на різні рівні дозволяє локалізувати і легше усувати помилки, не впливаючи на всю систему.

Висновок: багаторівневість драйверів дозволяє розробникам зосередитися на своїй області відповідальності і не турбуватися про інші рівні, що робить систему більш гнучкою, надійною та легкою в обслуговуванні.

Питання №4: які переваги та недоліки методу розміщення файлу у вигляді зв'язного списку кластерів.

Метод розміщення файлу у вигляді зв'язного списку кластерів має свої переваги та недоліки, розглянемо їх.

Переваги:

1. Гнучкість у використанні дискового простору:

- Файл може бути розподілений по кластерам, які не обов'язково знаходяться поруч один з одним. Це дозволяє ефективно використовувати дисковий простір, навіть якщо він фрагментований.

2. Легка модифікація файлів:

- Додавання нових кластерів до файлу просто здійснюється шляхом оновлення вказівника на наступний кластер у списку. Це особливо корисно для файлів, розмір яких часто змінюється.

3. Мінімальні втрати через фрагментацію:

- У разі видалення частини файлу або всього файлу, кластери можна використовувати для інших файлів без потреби дефрагментації.

Недоліки:

1. Повільний послідовний доступ:

- Для доступу до певного кластеру необхідно пройти через всі попередні кластери, що може призвести до значних затримок при читанні або записі великих файлів.

2. Збільшення кількості операцій введення-виведення:

- Пошук наступного кластеру потребує додаткових операцій введення-виведення, що може негативно вплинути на загальну продуктивність системи, особливо при обробці великих файлів.

3. Високі вимоги до метаданих:

- Кожен кластер повинен містити посилання на наступний кластер у списку, що збільшує обсяг метаданих і ускладнює структуру файлової системи.

4. Проблеми з надійністю:

- Кожен кластер повинен містити посилання на наступний кластер у списку, що збільшує обсяг метаданих і ускладнює структуру файлової системи.

Висновок: метод розміщення файлу у вигляді зв'язного списку кластерів є ефективним для гнучкого управління дисковим простором і дозволяє

легко модифікувати файли. Однак він має суттєві недоліки, такі як повільний послідовний доступ і підвищені вимоги до метаданих, що можуть вплинути на загальну продуктивність та надійність файлової системи. Цей метод підходить для середовищ, де фрагментація є серйозною проблемою, але менш придатний для застосувань, які вимагають швидкого доступу до великих обсягів даних.